

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní úprava spotřebitelského práva - 2. díl - právní úprava de lege lata

Soukromé právo upravuje závazkové právní poměry sobě si rovných subjektů. To sice zní jako něco naprosto samozřejmého, ovšem v přírodě a zejména v lidské společnosti nalezneme pouze málo naprosto si rovných subjektů, které uzavírají vyvážené právní vztahy. Proto se stává, že i v právu, jež má zrcadlit potřeby a morálku společnosti, mívá ta či ona smluvní strana silnější právní postavení, respektive silnější vyjednávací pozici.

Právo musí tuto skutečnost reflektovat ustanoveními, ve kterých se snaží chránit slabší smluvní stranu. Lze to demonstrovat na příkladu drobného podnikatele, kterého právo chrání před tím větším a dominantnějším pomocí různých ustanovení napříč celým právním řádem - zejména pak pomocí četných ustanovení v zákoně č. [89/2012](#) Sb., občanském zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), např. pomocí institutu podstatné změny okolností (§ 1764 an. OZ) či relativní kogentnosti délky promlčecí lhůty (§ 630 odst. 2 OZ). Speciální slabší smluvní stranou je tzv. spotřebitel, kterému zákon přiznává ještě další zvláštní druhy ochrany, např. pomocí institutu neúměrného zkrácení (§ 1793 an. OZ) nebo lichvy (§ 1796 an. OZ).

Obecně o slabší smluvní straně

Pojem *slabší smluvní strana* mezi dvěma konkrétními subjekty lze s jistou mírou nadsázky považovat za obecnější vyjádření vztahu mezi podnikatelem a spotřebitelem, byť se o spotřebitele v pravém smyslu slova dle definice OZ nejedená.

Prvky ochrany slabší smluvní strany lze nalézt průřezově napříč celým OZ, a to jak v jeho obecných ustanoveních (např. § 433 OZ), tak i v jeho obecných ustanoveních části čtvrté o závazcích (viz např. § 1753 OZ). Slabší smluvní stranou bude ta strana závazku, ve kterém je její protistrana v pozici odborníka, který disponuje větší hospodářskou silou; tedy zejména finanční silou, vertikálním propojením či výhodou značné informační asymetrie oproti slabší straně. O slabší smluvní stranu se tedy bude nejčastěji jednat ve specifických právních vztazích, jichž se jako smluvní strana zúčastní např. drobní podnikatelé, nájemníci, nezletilí, pacienti nebo třeba právě spotřebitelé.

Nikde v OZ nelze nalézt definici slabší smluvní strany. Tento právní pojem je tedy značně neurčitý, byť to tak na první pohled svým názvem nemusí vypadat. Přesné hranice vymezení pojmu slabší smluvní strany je proto nezbytné hledat v judikatuře.^[1] Platí, že slabší smluvní stranou může být v závislosti na konkrétní situaci každý a bude záležet čistě na okolnostech daného případu. S tímto stavem nelze než souhlasit, neboť je naprosto pochopitelné, že vytvořit perfektní a jasnou definici slabší smluvní strany by mohlo být nemožné; nemít ale legální definici vůbec může být v některých případech nebezpečné.^[2] Existuje však alespoň vyvrátitelná právní domněnka, že slabší stranou je vždy ta osoba, která vůči podnikateli v hospodářském styku vystupuje mimo souvislost s vlastním podnikáním (§ 433 odst. 2 OZ).

Rozhodující skutečností pro posouzení, zda se v skutku jedná o slabší smluvní stranu, jsou okolnosti každého konkrétního případu. Mezi nejčastější důvody lze řadit faktické překážky, které znemožňují projev autonomie vůle (např. v adhezních smlouvách postavených na principu take it or leave it či v situaci, kdy se porouchá stroj a na celém světě existuje pouze jediný subjekt, který je schopen jej opravit).^[3]

Člověk sice je ze své podstaty tvorem sobeckým, ale zároveň i tvorem společenským, což jsou vcelku dvě zcela protichůdné vlastnosti. Možná právě proto je pro právo taktéž typické, že je postaveno a konstruováno na často navzájem protichůdných tezích (právních principech). Vhodným příkladem může být právě princip autonomie vůle a princip rozumné ochrany slabší smluvní strany. Česká republika nemá úplně nejlepší zkušenosti s faktickým a bezbřehým uplatňováním principu autonomie vůle, a proto v současné době obrazně pootočila kormidlem a uplatňuje i protichůdný ochrannářský princip. Z toho důvodu zákonodárce přijímá mechanismy omezující autonomii ve prospěch posilování práv slabší smluvní strany. Do právního řádu se to projevuje např. zvýšenou tvorbou kogentních či jednostranně kogentních norem (tzv. relativní kogentnost), pomocí kterých dochází k vyvážení nerovnosti „zbrání“. Z důvodu výše uvedeného je zásada ochrany slabší smluvní strany vnímána jakožto výjimka z pravidla autonomie vůle a někdy i *pacta sunt servanda*.^[4]

Konsekvencí existence slabší smluvní strany je to, že ji zákon přiznává ochranu právě skrze kogentní a jednostranně kogentní ustanovení, které ji zvýhodňují například v tom, že v její neprospěch nesmí být sjednána kratší nebo delší promlčecí lhůta (§ 630 odst. 2 OZ) nebo nesmí být limitována v právu náhrady škody (§ 2898 OZ).

Spotřebitel

Po vymezení obecného (nadřazeného) termínu slabší smluvní strany v předchozí podkapitole je tato část zasvěcena definici a pojmovým znakům spotřebitele, jakožto specifické slabší (smluvní) strany. Objasnění a detailní rozebrání pojmu *spotřebitel* je nezbytné k vysvětlení, čemu se věnuje *spotřebitelské právo*, jehož legální definici v právním řádu nelze nalézt.

Pro vytvoření teoretickoprávní definice spotřebitelského práva je nutné vycházet z pojmu *spotřebitel*, jehož definici v právním řádu nalézt lze. Ani tak však nebude snadné definovat, co je to vlastně spotřebitelské právo, neboť tento pojem a jeho esenciální charakteristické rysy se poměrně rychle v čase i místě mění.^[5] Zpravidla se však jedná o hůře informovanou osobu, neprofesionála, který se chová iracionálně. Při uzavírání kontraktu nechte smlouvy a je snadno, popřípadě snáze ovlivnitelný.

Hospodářský rozvoj společnosti zapříčinil, že ochrana spotřebitele je fenoménem práva století minulého a současného. Při rekodifikaci soukromého práva muselo být učiněno zásadní rozhodnutí, zda tomuto novému jevu věnovat jeho vlastní kodex, nebo oblast ochrany spotřebitele vměstnat do civilního kodexu, který se beztak musel vyjádřit k obecné problematice ochrany tzv. slabší smluvní strany. Nakonec bylo rozhodnuto, že se česká právní úprava zatím nepřikloní ke vzniku spotřebitelského kodexu a že základ úpravy ochrany spotřebitele zůstane i nadále v občanském zákoníku.

Avšak diskuse o vytvoření samostatného spotřebitelského kodexu ihned po vzniku samotného OZ nezanikla, jelikož Ministerstvo průmyslu a obchodu stanovilo komisi pro přípravu nového spotřebitelského kodexu. Její práci ovšem po více než dvou letech zastavilo, neboť dle slov svého mluvčího Řepky: „*Potřeba specifického spotřebitelského kodexu odpadla díky dohodě mezi námi a Ministerstvem spravedlnosti. Potřebné principy budou zapracovány jak do zákona o ochraně spotřebitele, tak do občanského zákoníku, aby nevznikaly právní duplicity.*“^[6] A ani v současné době (ke dni uzavření rukopisu této práce) to nevypadá, že by spotřebitelský kodex měl vzniknout.

Následující řádky zkoumají jednotlivé části definice spotřebitele pomocí jazykového výkladu a metody komparace s právním řádem SRN s cílem vymezit, kdo spotřebitelem je a kdo není. Případně za jakých skutkových okolností podle právní úpravy *de lege lata* jím bude, či nebude.

Platné a účinné znění § 419 OZ stanoví, že: „*Spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.*“ Zatímco směrnice 93/13/EHS *spotřebitele* definuje jako „*fyzickou osobu, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná pro účely, které*

nespadají do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání". Porovnáním definičních znaků v těchto dvou definicích lze dojít k závěru, že obě vymezení spotřebitele jsou téměř totožné, přičemž obě reflektují, že spotřebitelem na rozdíl od slabší strany může být pouze fyzická osoba.^[7]

K umístění této definice do části OZ věnující se osobám, tedy do jiné části OZ, než ve které je umístěna pasáž o spotřebitelských smlouvách (§ 1810 an. OZ), měl zákonodárce zcela pragmatický důvod. Záměrně byl tento pojem umístěn do obecné části OZ, jelikož se jedná o párový pojem k pojmu podnikatel. Zároveň pak patrně i z toho důvodu, že takto postupoval i německý zákonodárce (viz § 13 a 14 Bürgerliches Gesetzbuch), v neposlední řadě i z důvodu, že tento pojem má význam nejen pro celé soukromé právo, ale i pro předpisy veřejného práva.^[8]

Autor se domnívá, že z akademického hlediska je nové umístění vhodnější. Ale nelze se zbavit názoru, že pro spotřebitele se bude jednat o umístění dosti zavádějící až zmatečné, neboť tento bude spontánně hledat definici přímo v pasáži zabývající se spotřebitelskými smlouvami a hledat v pasáži věnující se osobám jej nemusí napadnout.

Pojem spotřebitel vznikl v českém právním řádu implementací právních předpisů EU, jež mají za úkol chránit spotřebitele (specifická slabší smluvní strana) před podnikatelem (zkušený profesionál z oboru).^[9]

Ustanovení dle jazykového výkladu chrání výlučně (i) *fyzické osoby* ve smyslu § 23 an. OZ, které (ii) *mimo rámec své podnikatelské činnosti* nebo (iii) *mimo rámec samostatného výkonu svého povolání* (iv) *uzavírají smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jednají*. Jinými slovy, základními charakteristickými znaky jsou i) osobní status, ii) jednání mimo rámec své podnikatelské činnosti, iii) jednání mimo rámec samostatného výkonu povolání, iv) jednání s podnikatelem.

Mohlo by se jevit, že definice spotřebitele neupravuje poměrně hojně se vyskytující situaci v každodenním životě, při které fyzická osoba jedná v rámci závislého výkonu povolání (jakožto zaměstnanec), jelikož výše uvedená definice výslovně zmiňuje pouze samostatný výkon povolání. Za užití doslovného výkladu by mohlo být na takto jednající fyzickou osobu hleděno jako na spotřebitele, i pokud by např. nakupovala něco pro svého zaměstnavatele. V tomto případě je ovšem důležité si uvědomit, že tato fyzická osoba by vstupovala do kupní smlouvy jménem svého zaměstnavatele, ergo podnikatele, a právní jednání by bylo připisováno jemu.^[10]

Opačným případem, než který je uveden v předchozím odstavci, by dle názoru autora této práce ovšem mohla být situace, v níž by stejná fyzická osoba nakupovala pro svého nově vznikajícího zaměstnavatele, který by z nějakého důvodu nakonec nevznikl, a tím pádem by nemohl takovéto právní jednání dodatečně schválit; v takové situaci by fyzická osoba jednala vlastním jménem a ve smluvním vztahu by vystupovala jako spotřebitel.^[11]

Ad i) „Spotřebitelem je každý člověk...“ Z úvodní části ustanovení vyplývá, že spotřebitelem nemůže být nikdo jiný než fyzická osoba.^[12] Zde je vhodné poukázat na to, že v ustanoveních o osobách (§ 18 OZ) nalezneme základní dělení na osoby právnické a fyzické, proto lze považovat užití pojmu „člověk“ do jisté míry za zavádějící. Užití analogie legis k aplikování spotřebitelského práva i na právnické osoby by v takovém případě bylo považováno za aplikaci contra legem. Ve vztahu B2B k právní ochraně podnikatele v případě, že je v postavení slabší smluvní strany, slouží institut slabší smluvní strany.^[13]

Ad ii) „...mimo rámec své podnikatelské činnosti...“ Za podnikatelskou činnost, jejíž definice není z pragmatického důvodu v zákoně upravena, lze považovat široké množství aktivit, které činí podnikatel.

Ad iii) „...mimo rámec samostatného výkonu svého povolání...“ Šířce obsahu této definice se věnuje i judikatura SDEU, konkrétně pak např. rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 14. března

1991 ve věci Trestního řízení proti Patrice Di Pinto, stížnost č. C-361/89, ve kterém byl projednáván případ společnosti zajišťující inzerci podomním způsobem. Tato společnost při podomním způsobu prodeje oslovovala podnikatele (fyzické osoby podnikající) za účelem uzavření smlouvy o inzerci, kterou sama zajišťovala. Soud se musel vypořádat s otázkou, zda by se směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. prosince 1985, o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory, měla vztahovat i na tento případ. Soud rozhodl, že se jednalo o manažerské úkony prováděné za účelem splnění jiných požadavků, než jsou rodinné nebo osobní požadavky obchodníka, a s odkazem na tuto skutečnost konstatoval, že se právo ochrany spotřebitele na tento případ neuplatní.[14]

Ad iv) Jazykovým výkladem z definice vyplývá, že když zákonodárce použil „...uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná“, měl tímto zcela zjevně snahu pokrýt i ty situace, kdy spotřebitel vstupuje do vztahu pouze s podnikatelem; zcela určitě se tak nelze dovolávat právní ochrany při právním jednání mezi dvěma spotřebiteli. Pro účely ochrany spotřebitele je pojem podnikatele extenzivně rozšířen na osoby, které vykonávají činnost obchodní, výrobní nebo obdobnou. Do extenzivního výkladu podnikatele budou spadat jak osoby vykonávající podnikatelskou činnost, tak i osoby zapsané v obchodním rejstříku či osoby, jež se za podnikatele s odkazem na § 5 OZ svévolně prohlásily.

Stranám závazku musí být zjevné, zda podnikající fyzická osoba vystupuje v tom či onom konkrétním závazku jako podnikatel nebo spotřebitel. Je tedy nezbytné rozlišovat v jednotlivých případech pojem spotřebitel jak ve formálním, tak i materiálním slova smyslu, a to hlavně posouzením konkrétního skutkového stavu, a nikoliv jen odkázáním na formální označení či postavení stran, např. pomocí IČO.[15]

Dle právní zásady *lex specialis derogat generali* se v kontextu zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZEK“), který má svoji vlastní definici, za spotřebitele považuje každá fyzická osoba, která využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací pro účely mimo rámec její podnikatelské činnosti [§ 2 písm. d) ZEK].

Z výše uvedené komparace obecné a speciální normy vyplývá, že definice podle OZ je svým obsahem širší nežli definice spotřebitele v ZEK.[16] Za zajímavou právní otázku lze považovat situaci, ve které by se spotřebitel při svém právním jednání nechal zastoupit podnikatelem. V takovém případě se lze klonit spíše k výkladu, že se takto zastoupenému spotřebiteli ochrana spotřebitele nepřizná s odkazem na zjevné zneužití práva (§ 8 OZ). Díky speciální úpravě definice na trhu elektronických komunikací, ve které je užito termínu „každá fyzická osoba“, tomu bude opačně a příslušná právní ochrana spotřebitele se uplatní, i kdyby byl spotřebitel zastoupen podnikatelem.

Je nezbytné vnímat a odlišovat pojem *spotřebitel* ve formálním a materiálním smyslu. Formální smysl představuje skutečnost, zda dotyčný opravdu naplňuje zákonem formulované náležitosti definice, zatímco materiální smysl vyjadřuje způsob, jakým dotyčný vůči kontrahentovi skutečně navenek vystupuje. Nezřídka dochází k situacím, kdy podnikající fyzická osoba vystupuje v právním jednání jako spotřebitel a naopak. Rozhodující pro určení, zda bude přiznán status spotřebitele, je tedy posouzení stavu při uzavírání kontraktu, a to jak po formální, tak materiální stránce,[17] neboť osoba od začátku smluvního vztahu označená jako podnikatel má šanci dovolat se práv ochrany spotřebitele, pokud se v daném závazkovém právním vztahu jako podnikatel nechová.[18] Vždy tak tedy bude záležet na posouzení každého jednotlivého případu.

Z rozhodovací praxe SDEU vyplývá, že za spotřebitele je považována fyzická osoba bez ohledu na znalosti či velikost jmění. Ohledně „chytrého spotřebitele“, viz rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2015, ve věci Horățiu Ovidiu Costea proti SC Volksbank România SA, č. C-110/14, který judikoval, že spotřebitelem je i fyzická osoba, která vykonává povolání advokáta, pokud tato osoba jednala pro účely, které nespádají do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání.[19] A tento status je zapotřebí přiznat i v případě, kdy se jedná o „finančně bohatého spotřebitele“.[20]

Pokud postoupí spotřebitel pohledávku na třetí subjekt, který status spotřebitele nespĺňuje, nedochází k zániku nároků, které má spotřebitel vůči podnikateli.[21]

Status spotřebitele se v každém jednotlivém konkrétním případě musí posuzovat individuálně a odvíjí se od konkrétního právního vztahu mezi podnikatelem a (potenciálním) spotřebitelem. Je důležité si uvědomit, že proces uzavírání smluvního závazku nelze zaměňovat s jeho uzavřením, neboť k finálnímu uzavření smlouvy nemusí subjekty vůbec dospět.[22] Při zkoumání, zda byla konkrétní smlouva uzavírána s fyzickou osobou, které svědčí status spotřebitele, bude rozhodujícím zejména účel činnosti jednajícího.[23] „Spotřebitelem bude proto ten, kdo jedná za účelem osobní potřeby ve smyslu spotřeby, a to zejména své, ale nutně se to vztahuje i na spotřebu jiných osob, například jeho dětí, manžela, rodiny.“[24]

Je vhodné uvést, že dle § 2 odst. 1 písm. a) zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů existuje též veřejnoprávní definice pojmu „spotřebitel“, která jej definuje jako „fyzickou osobu, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání“.

V praxi se dále jevílo jako praktické pro nekalou soutěž definovat též pojem „průměrného spotřebitele“. Tato definice vychází z rozhodovací praxe soudů.[25] Nicméně se s tímto pojmem lze setkat i v rámci recitálu č. 18 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu, podle níž je „průměrný spotřebitel takový spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, a to s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory.“

Závěrem je zapotřebí rovněž zmínit i skupiny „zvlášť zranitelných spotřebitelů“, které lze vymezit jako „skupiny spotřebitelů, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti, věku nebo důvěřivosti zvlášť zranitelní takovou praktikou nebo produktem, který propaguje, způsobem, který může obchodník rozumně očekávat, se hodnotí z pohledu průměrného člena dané skupiny“ (čl. 5 odst. 3 směrnice 2005/29/ES).

Mgr. Daniel Martiška,
Legal Counsel

[1] Viz např. rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 13. února 1979 ve věci Hoffmann-La Roche, stížnost č. C-85/76, odstavec 39 a 48, bod 5 preambule. Srovnej také § 3 odst. 2 zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších předpisů, kde se řešila problematika ekonomické síly vyjednávání subjektů.

[2] BEJČEK, Josef. Smluvní svoboda a ochrana slabšího obchodníka. 1. vydání, Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016. s 35. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia, č. 557.

[3] LAVICKÝ, Petr et al. Občanský zákoník I: Obecná část (§ 1-654). Velké komentáře 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1651.

[4] Srov. např. s HESSELINK, Martijn W., The Principles of European Contract Law: Some Choices Made by the Lando Commission. 2001 [online]. [cit. 2020-06-20]. Dostupné >>> [zde](#).

[5] HULMÁK, Milan In ŠVESTKA, Jiří, JEHLIČKA, Jiří, ŠKÁROVÁ, Marta, SPÁČIL, Jiří, a kol., Občanský zákoník: komentář. 10. jubilejní vydání. Praha: C.H. Beck, 2006. Beckova edice komentované zákony. s. 327-328.

[6] Spotřebitelský kodex nebude. Ministerstvo průmyslu přípravu nového zákona po dvou letech zastavilo ze dne 15. ledna 2019 [online]. [cit. 2020-02-01]. Dostupné >>> [zde](#).

[7] OPOLZEROVÁ, Kristýna. Právní regulace obsahu smlouvy v B2C vztazích (z hlediska ochrany spotřebitele). Praha, 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta, s. 14-15.

[8] K § 419, Důvodová zpráva In: VLÁDA. Vládní návrh zákona občanský zákoník (konsolidovaná verze). Praha: Poslanecká sněmovna, 2011. Sněmovní tisk 362/0, 6. volební období. [online]. [cit. 2020-02-01]. Dostupné >>> [zde](#)

[9] Např. směrnice Rady 93/13/EHS, směrnice 85/577/EHS a mnoho dalších.

[10] KOZÁKOVÁ, Dominika. Obchodní smlouvy uzavírané se spotřebitelem. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta, s. 8.

[11] Srov. Rozsudek Soudního dvora (šestého senátu) ze dne 3. července 1997 ve věci Francesco Benincasa proti Dentalkit Srl., věc č. C-269/95.

[12] LAVICKÝ, Petr et al. Občanský zákoník I: Obecná část (§ 1-654). Velké komentáře 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1596.

[13] K § 419, ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan, FIALA, Josef et al. Občanský zákoník: komentář, Svazek I (obecná část) 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019.

[14] Bod 16 rozsudku Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 14. března 1991 ve věci Trestní řízení proti Patrice Di Pinto, stížnost č. C-361/89.

[15] LAVICKÝ, Petr et al. Občanský zákoník I: Obecná část (§ 1-654). Velké komentáře 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1598-1599.

[16] Srov. například i s definicí spotřebitele podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

[17] LAVICKÝ, Petr et al. Občanský zákoník I: Obecná část (§ 1-654). Velké komentáře 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1598-1599.

[18] Nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 1930/11 ze dne 10. ledna 2012.

[19] Srov. s Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. ledna 2018, ve věci Maximilian Schrems proti Facebook Ireland Limited, č. C-498/16, ve kterém se soud zabýval mj. i otázkou, zda lze, aby v závazku dlouhodobého trvání došlo ke změně statusu spotřebitele. Soudní dvůr dovodil, že v případě jednorázových závazků, např. koupě ke změně statusu dojít nemůže, ale u dlouho trvajících závazků ke změně dojít může.

[20] Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 3. října 2019, ve věci Jana Petruchová v. FIBO Group Holdings Limited, věc č. C-208/18.

[21] Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 18. listopadu 2020, ve věci Ryanair DAC v. DelayFix, anciennement Passenger Rights, věc č. C-519/19.

[22] SELUCKÁ, Markéta. In: SELUCKÁ, Markéta, VEVERKOVÁ, Svatava a kol. Obchodní podmínky ve vztazích B2C. 1. vydání. Praha: Leges, 2018. s. 19.

[23] Rozsudek NS ČR sp. zn. 29 Cdo 562/2014 ze dne 31. května 2016.

[24] Rozsudek NS ČR sp. zn. 30 Cdo 1022/2013 ze dne 30. srpna 2013.

[25] Rozsudek NSS ČR sp. zn. 4 As 98/2013 ze dne 17. ledna 2014.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)